

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 198.

V Ljubljani, v petek 30. avgusta 1889.

Letnik XVII.

Iz Dalmacije.

Deželni poslanec in vrednik „Narodnemu Listu“, Biankini, je v budgetni debati govoril:

„Vlada se kaže nasproti kulturnim in gmotnim deželnim potrebam jako malo naklonjeno. Gledé na prometna sredstva je Dalmacija od zunanjega sveta tako izključena, kakor da bi ležala tam kje ob Kongu in ne v bližini središča omikane in visoko kultovane Evrope. Zaradi tega je prej tako živahni trgovski promet z Bosno in Ercegovino popolnoma prešel v roke Dunaja in Budimpešte, nekdanj ponosna trgovska moruarica Dalmacije pa, za katero nas je celó mogočni cesar Karol V. zavidal, je propala popolnemu poginu. Dalmatinski ribiči morajo mirno gledati, kako jim italijanski ribiči iz Chioggie izpred ust jemljó košček kruha. Iz ozirov višje politike za Italijo se žrtvuje dalmatinsko obrežno brodarstvo. Položaj prebivalstva je postal tako neznosen, da strahovito narašča izseljevanje v Ameriko. V bodoči proračun je postavljenih za orožništvo 38.000 gld., za ceste pa samo 13.000 gld., in za toliko potrebne vodne stavbe skupaj borih 2000 gld.

Brez cest in železnic, brez občil in mnogih drugih nujnih potreb moramo za celo armado orožnikov plačevati. Postopanje naše vlade v zadevi narodnega jezika je dokaz za njeno nevhvaležnost, dvoiličnost in kratkovidnost. Italijanščina, katero komaj pet odstotkov prebivalstva govori, vlada v c. kr. uradih Dalmacije takó, kakor da bi bila slednja še vedno pod vrhovno oblastjo benečansko, ali da bi bili mi podaniki kralja Humberta. To odlikovanje italijanščine žali naš narodni čut in čas ni daleč, ko bo c. kr. namestnik imel svoje italijanske govore pred praznimi klopni. Dostojanstvu narodnega zastopstva nikakor ni več primerno, da bi še v bodoče korakalo po dosedanji neplodoviti poti. Narod ima pravico, da nas vpraša, zakaj podpiramo vlado, ki nima za pravice naroda drugega, kot prazne besede. Razumim, zakaj ne privolijo v zvezo našo z brati onstran Velebita, zakaj nas pusté kakor od debela odtrgano vejico pojematí in nas nočejo spojiti

z Bosno in Ercegovino. Da pa potiskajo v kót jezik naš, tega si ne morem raztolmačiti. Jezik je znak narodnosti; njegovo zatiranje pomeni smrt naroda.“

Dne 6. t. m. je petindvajset deželnih poslancev podpisalo naslednji program:

„Narodni hrvatski klub“ stoji nepremično na temelju državnega prava hrvatskega in celokupnosti Hrvatske. Zato želi, da se Dalmacija čim prej zjedini s Hrvatsko in Slavonijo, in da se hrvatski državi povrnejo vse stare časti.

Pod varstvom tega hrvatskega prava Hrvati in Srbi v Dalmaciji uživajo iste pravice v vsakem oziru, kakor stvarjajo jeden narod, izven katerega ni drugega v Dalmaciji.

„Narodni hrvatski klub“ je dolžan in pripravljen vsak ugoden čas skrbeti, da naš premilostivi kralj na temelju narodnih in pisanih prav, potrjenih z Njegovo sveto besedo, zjedini Dalmacijo s Hrvatsko in Slavonijo.

Da se to zgodi in da se narod bolje pripravi na to in pot prikrajša, — zato bode „narodni klub“ skrbel z vsemi postavnimi sredstvi: da krepí hrvatsko zavest, da pohrvati vse šole in urade v deželi, da se dežela reši talijanščine in obrani ponemčevanju.

„Narodni hrvatski klub“ nima nobene vere za narodnost in ju tudi ne spaja, a brani hoče staroslovenščino v cerkveni službi.

Pospešujoč blagostanje v deželi bode klub delal na to, da se Dalmacija z železnico zveže z ostalo državo in glavna pristanišča ob Jadranskem morji z Bosno, prirodnim zasledjem Dalmacije, brez katere Dalmacija nima hrane ni obrane.“

Največjo napako so storili zastopniki Dalmacije l. 1861. Tedaj je vlada pozvala deželni zbor, naj izvoli zastopnike, ki naj bi se s prekovelebitskimi odposlanci dogovorili o zjedinenju; toda večina ni hotela tega storiti. Ko bi se bila tedaj Dalmacija zjediniła s Hrvatsko, rešeno bi bilo že dvojno vprašanje: o jeziku in železnicah. Ker Dalmacija nima železnic, ločena je od celega sveta. V narodnem oziru vlada po dalmatinskih uradih talijanski jezik,

isto tako v zaderskih srednjih šolah; celó v ljudske ga hočejo vsiliti.

Kdor se torej sedaj protivi zjedinenju, ta nadaljuje staro napako. Državno pravo hrvatsko ni narodno pravo, to je temelj dalmatinski narodni stranki. In v resnici, narodna stranka naj izpusti iz svojega programa zjedinenje, in več je ni.

Ako avtonomaši popusté v jezikovnem vprašanju, kakor so že popustili, kje je potem razlika med narodno in avtonomaško stranko? Kje se začinja jedna in končava druga?

Zavedni rodoljubi v Dalmaciji to dobro vedó, zato so pri zadnjih volitvah živo agitovali v smislu zjedinenja. Narodno zjedinenje je potrebno, ker dunajska vlada ne ustreže najmanjšim željam narodne stranke za podporo, katero ji dajejo dalmatinski poslanci. Mnogi poslanci so bili izvoljeni le na podlagi programa zjedinenja. Zato so narodni poslanci podpisali ono izjavo, ki je temelj njihovega programu.

Ta izjava je v živo segla dunajskim nemškimi listom, ki so napisali o tem vprašanju več člankov. No, ti listi vedno očitajo Dalmaciji, da je pasivna; a če se hoče odcepiti, tedaj jim zopet ni vstreženo.

Praska „Politik“ pa je proti zjedinenju, češ, potem desnica zgubi 8 glasov. Toda Dalmatinci se ne bodo ozirali na ta razlog, kajti odreči bi se morali ideji zjedinenja. Ravno ropot dunajskih listov dokazuje, da so dalmatinski rodoljubi pravo pogodili.

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. avgusta.

Notranje dežele.

Govorilo se je, da je cesar pri svojem bivanju v Berlinu povabil nemškega vladarja Viljema k dvornim jesenskim lovom na gornjem Štajerskem, in da je nemški cesar sprejel to vabilo. Dvorni lovski urad v Mürtzstegu ni dobil v tem oziru nikakoršnega povelja, pač pa se je izjavil, da letos zaradi dvornega žalovanja sploh ne bo lova. Cesar

LISTEK.

Krojač.

Narodna pripovedka, zapisal A. J.

Bilo je po leti neko soboto popoldne, ko je dodelal krojač Mejavec pri neki hiši. Gospodinja mu prinese za malo južino latvico kislega mleka. Mejavec urno pojé mleko. Ali ker ni bil ravno vajej skrbeti in paziti na vsako kapljico posebej, pade mu jih nekoliko na leseno mizo. Ko vidi, da se je na mizi, na mlečnih kapljah sešlo dokaj muh, uzame vatel v roko in udari ž njim po muhah. Na to prešteje mrtve muhe in bilo jih je trideset. Ker je vedno rad kaj smešnega uganzal, zapiše na vatel tako-le: „Na en mah trideset glav.“ Ko je bilo dovršeno to junaško dejanje, spravi svoje orodje v torbico, obesi jo čez ramo in tako jo z vatlom v roki urno maha domov. Ko gré po cesti, zagleda na cesarskem vrtu zrele črešnje. Hitro skoči čez zid in v trenutku bil je na črešnji.

Mejavec se je bil črešenj že dobro nazobal, kar pride cesarski služabnik in ga začne prav hudo zmerjati. „Le čakaj, kaj delaš“, pravi mu, „ali ne

veš, da je ta črešnja samo za cesarja?!“ Krojač se nekoliko prestraši, potem pa srčno reče: „Kaj je cesar več kakor sem jaz? Poglej pod črešnjo, kdo da sem.“ Služabnik pogleda in vidi zraven torbice gladež in vatel, na katerem vidi zapisano: „Na en mah trideset glav.“ Ko je to videl, ni več tako neprijazno govoril s krojačem. Hitro je šel k cesarju in mu je vse natanko povedal, kaj se je dogodilo na vrtu. Cesar ukaže, naj pride krojač k njemu. Ko Mejavec pride v cesarsko sobo, reče mu cesar: „Ker si ti tak, da si se upal zobati moje črešnje, moraš mi izvršiti tri reči. Če boš vse dobro opravil, dobil boš za ženo mojo edino hčerko, za dotó pa celo moje kraljestvo, če pa ne, zgubiš glavo.“ Krojača je začelo skrbeti in ni vedel, kaj bi počel. Ali vse eno delal se je pogumnega in prav srčno cesarju odgovoril: „No, le povejte, presvetli cesar, kaj moram storiti!“ Cesar mu pravi: „Prva naloga tvoja je, da mi ubiješ divjega medveda.“ Mejavec se nasmeja in pravi: „E, gospod cesar, če ni kaj hujšega, z medvedom se bova kmalu zmenila, saj če enkrat mahnem, pade trideset glav, tako ni zlomek, da bi se mi medvedček ustavljal.“ Cesar pa mu je dejal: „Veš, ta medved ni tak, kakor so drugi medvedje; kolikor lovec sem poslal, da bi ga

ubili, toliko mi jih je raztrgal, in zdaj nimam človeka v celem cesarstvu, da bi se upal nanj iti.“

Procej drugi dan vzame Mejavec dve nabiti puški in lovski rog. Ko pride v gozd, v katerem je bil medved, začne trobiti v rog. Hkrati se prikaže medved. Krojač ustrelí, toda medved je šel le proti njemu; ustrelí drugič, ali medved je le še bolj hitro šel. Tudi za tretji in četrti strel se kosmatinec ne zmeni. Ko je bil krojač že četrtič ustrelil, je vrgel puško od sebe in začne na vso moč bežati. Ko vidi medved, da krojač beži, se tudi on ne obotavlja, ampak urno stopa za njim. Krojaču je prihajalo silno vroče, ker je videl medveda za petami Sreča je hotela, da je pribežal do male cerkvice. Ni se dolgo pomišljal; ker so bila vrata zaprta, zaletel se je v vrata s tako močjo, da so se odprla, in krojač — smuk za vrata. Pa komaj je stopil za dveri, prisopiha tudi že medved za njim. Medved ni ugledal krojača za vratmi in je šel naravnost po cerkvi naprej. Mejavec hitro skoči izza vrat, ter jih za seboj zapre. — Veselo gré cesarju pravit, da ni hotel medveda ustreliti, ampak je rajši vjel živega. Cesar pošlje nekoliko lovec k omenjeni cerkvi, in ti so zaprtega medveda ubili.

„Druga naloga, ki jo imaš izvršiti, je, da

Frane Jožef bo po končanih velikih vojaških vajah šel za nekaj časa v Murau.

Graska tetka, znana pod imenom „Tagespost“, je objavila nastopno tartarsko vest: Nuncij Galimberti je dobil od rimske kurije ukaz, naj posvari škofa tržaškega in krškega, Glavino in Feretico, zaradi njujinega ultraslavofilnega postopanja; vsled katerega se italijansko-istarsko prebivalstvo odtujaše katoliški cerkvi. Res je sicer, da se je zadnji čas mudil Galimberti v Primerji, toda graska tetka bo zastoj kakaj kočljak pametnega čitatelja, ki je bil verjel to novico ali pa sploh okoliščino, da je nuncij Galimberti sploh v predelih tega ljudskega lista dal duška svojemu srcu gledé takó kočljive zadeve.

Danes v uvodnem članku omenjeni program *dalmatinskega* hrvatsko-narodnega kluba je podpisalo izmed 43 članov, katere broji dalmatinski deželni zbor, več kot polovica, namreč 24. Mej ostalimi 19 deželnimi poslanci, katerih imena manjkajo na programu, je šest Italijanov, sedem Srbov, katoliški nadškof in pravoslavni škof zaderski, deželni glavar konte Vojnović in trije člani hrvatske stranke.

„Freundenblatt“ dostavlja znani okrožnici srbskega ministra notranjih zadev Tavšanovića, da so vse vesti o *oboroževanju* Srbije in Bolgarije okorne izmišljotine. Namen teh laži je jasen; upihati hočejo mej Srbijo in Bolgarijo sovraštvo ter izpodkopati zaupanje balkanskih narodov do Avstrije.

Nvanje države.

Kakó je v Rimu propadla pravost, odkar so sovražniki *papeževi* gospodarji tega mesta, kaže jako jasno nastopni dogodek. Pred nekaterimi dnevi je neka mati svojo hčer prodala predstojnici slaboglasne hiše — „lupinarja“. V svojo grozo je spoznalo dekle, v kakošno družbo je zašlo. Vendar se je deklici posrečilo, da je mogla svoji prijateljici naznaniti žalostni svoj položaj. Prijateljica je hitela k redarstvu, prosit pomoči. Toda glej — rimske redarstvo se je izjavilo, da ne more ničesa storiti, dokler se ne povrne kupnina za deklico. Iz nečloveške matere seveda niso mogli spraviti denarja. Tu se je obrnila zvesta prijateljica do Nj. eminencije kardinalnega vikarja, naj vendar za božjo voljo on povrne kupnino. Tega je povest o nesrečni deklici v dnu duše pretresla ter je prisilki izročil velik del visoke odkupnine, ob enem pa priporočilno pismo do odličnih rimskih katoličanov. Konečno je prijateljica nabrala potrebno svoto, s katero se je mogla od lastne matere nesramno prodana deklica oprostiti. Poročevalec teh vrstic, ki je sam dal k potrebnim odkupnini svoj donesek, pravi konečno: „Nikdar bi si ne bil mislil, da bi se morala v Rimu krščanska deklica kakor uboga sužinja odkupovati iz vjetništva“. — Neki dunajski list je dobil iz Rima nastopno brzovjavo: „Predsinoči so kanonika cerkve sv. Karola, Josipa Marcellija, zgrabili, ko je kradel kruh. Zasačenec se je opravičeval z bednim položajem, ker Vatikán noče ničesa storiti za nižjo duhovščino. Listi pozivljejo vsled tega vlado, naj se usmili nižjega duhovništva.“ Da spadajo kanoniki tudi k nižjemu duhovništvu, to je najnovejša liberalna iznajdba. Liste s takimi žalostnimi poročili le pomilujemo. „Cronaca Nera“ naj si „vzame patent“ na take novice, kar jej menda ne bo težko, saj ima mej svojimi pristaši vplivne prostozidarje in žide, ki so strokovnjaki v kupčijskih zadevah.

Jaški „Constitutionel“ zatrjuje, da bo *srbska* kraljica Natalija že prihodnje dni „ineognito“ došla v Bukarešt. „Pesti Naplo“ je po svoji stari navadi trdil, da bo navzočnost kraljčina v Belemgradu škodovala Srbiji na znotraj in zunaj. „Balk. Corr.“ temu odločno oporeka ter pravi, da kraljici ne more nikdo zabraniti povrnitve v domovino, najmanj pa sedanja ustavna vlada. Prejšnji sistem je ovržen, Natalijin sin sedi na prestolu, tedaj tudi kraljica

nima vzroka, da bi bila nezadovoljna. Vodilni državniki goje politiko prijateljstva nasproti vsem državam, posebno sosedom, kar je v interesu domovine in kraja, ter jih pri tem ne vodi samo lastno prepričanje, marveč tudi zakon državne previdnosti. Več, kakor koristi državi in mladega kralja, pa kraljica gotovo tudi noče doseči.

Bolgarski princ Ferdinand, ki je nedavno lahko zbolel, je zopet popolnoma okreval. V kratkem bo odpotoval v provincijo ter tem povodom prisustvoval malim jezenskim vojaškim vajam. — „Reuterjevo listje“ objavlja: „Da je sivijska vlada naročila deset milijonov patronov in 50.000 Verdano-vih pušk, ni nič izvanrednega. To se je že zdavno sklenilo, ker je bilo treba dotično porabo v zadnji srbsko-bolgarski vojski nadomestiti. Srbski uradni in poluuradni listi sicer še vedno napadajo osebo prinčev in bolgarsko vlado, ter preté, da bo planilo 200.000 srbskih vojakov v Bolgarijo. Toda bolgarski vladi se ne zdi potrebno, odgovarjati na taka psovavanja in pretenja, kajti Srbi se gotovo še spominjajo dogodkov leta 1885.“ — Rovanje onih elementov, ki hočejo mej srbskim in bolgarskim narodom zasejati vzajemno nezaupnost in černost, ni ostalo brez vspeha. V ta namen se je porabilo v Srbiji in Bolgariji oboroževanje in sklicanje vojaščini podvrženih množ k vojaškim vajam. Srbska vlada je bila, kakor znano, vsled tega primorana h kategoričnim izjavam; čuditi se tedaj ne smemo, da so tudi nekateri bolgarski krogi začeli slutiti za nedolžnim oboroževanjem in vojaškimi vajami tajne namere. Sicer v Sofiji popolnoma verjamejo mirovnim zatrdilom srbske vlade, toda tudi v Srbiji bi morali izprevideti, koliko resnice je na vesteh o bojnih bolgarskih nakanah in o nameravanem bolgarskem napadu na Srbijo. Vsekako je čudno, da srbski listi z veliko važnostjo objavljajo o vsakem na novo naročenem bolgarskem bajonetu, ko vendar pri tem Bolgarija posnema le vzgled cele ostale Evrope. Srbski listi tudi na široko razpravljajo „žalostne“ razmere v Bolgariji, kar pa v Sofiji provzročuje le pomilovalne smehljaje. Bolgarija že dolgo ni bila v tako ugodnem položaji, kakor baš sedaj. Dobra žetev obeta, da se bo pri desetninskem davku doseglo deset milijonov dinarjev več, nego to določuje proračun.

Francoski predsednik Sadi-Carnot je podpisal dekret, s katerim se določujejo splošnje volitve v 22. dan septembra. — Izmed oseb, katere so zgrabili pred „cirque Fernando“, obdržali so jih v zaporu 78, mej temi tudi poslanca Thieffeja. Večina se bo morala zagovarjati zaradi vstajnih klicev, razžaljenja redarjev in dejanskega upora. — Sovet častne legije je v smislu čl. 2. disciplinarnega dekreta z dné 24. novembra 1882 zaznamoval v matičnih knjigah, da sta general Boulanger in Dillon odstavljena od vseh pravic, katere jim je podelilo dostojanstvo častne lige.

Nizozemske zbornice šolska razprava je vzbudila veliko pozornost mej prebivalstvom. Malo število liberalcev je postavilo deloma naklonjeno, toda večina posebno pobija določbo, po kateri se bo v neverskih šolah pobirala šolnina, določena od dotičnih krajnih šolskih oblastnij. Pravijo, s tem hočejo katoličani doseči, da se bodo verske šole polnile na račun brezverskih. Razprave bodo trajale še več tednov.

V *angleški* spodnji zbornici je naznanil pri tretjem čitanju finančne postave generalni tajnik irski, mr. Balfour, da je treba preosnovati vseučilišni poduk za katoliške Irce. Poskusiti se mora, da se Ircom gledé vsjega poduka zadosti s postavnim načrtom, ki bo zadovoljeval vse njihove postavne želje. Upa, da se mu bo posrečilo že v prihodnjem zasedanji predložiti tak načrt.

Več *italijanskih* listov zatrjuje, da je znani delavec Frattini priznal svojo krivdo gledé bomb-

nega napada dné 18. t. m. Dve drugi osobi, ki sta sumni sokrivde, so zgrabili. Redarstvo je v tej zadevi jako previdno nasproti javnosti, ker noče motiti sodnjega postopanja. Frattinijev brat objavlja v „Messaggero“ pismo, v katerem odločno oporeka, da je njegov zaprti brat karhist. — Predložaj je kralj sprejel šoaško odposlanstvo, katerega vodnik mu je izročil pismo Meneškovo, potem pa šoa je nastopno nagovoril: „Kralj etijopski mi je naročil, naj Vašemu veličanstvu sporočim njegovo prijateljsko mišljenje. Moj kralj je sedaj gospodar cele Evrope; v Vašo vlado želi biti v stalnem prijateljstvu in v ta namen je podpisal prijateljsko in trgovsko pogodbo. Kralj Vas prosi varstva, da bo odslej v Etiopiji in sosednih italijanskih pokrajinah vladal mir na korist razvoju vzajemnega občevanja. Kralj moj hoče imeti mir in sovražniki Vaši bodo vselej tudi sovražniki njegovi.“ Kralj Humbert je primerno odgovoril. Zvečer istega dné so odposlanci odpotovali k vojaškim vajam v Sommalombardo.

„Daily News“ se poroča iz Aten, da se je po pretrganju obravnave mej Sakirom pašo in vstajniki shujšal položaj na *Kreti*. Mohamedanci preté, da bodo napadli konzulate in cerkve, ki so še edina zavetišča kristijanom. Vstajniki so sklenili, da se bodo do skrajnosti upirali. Turčini neprestano delajo nova grozodejstva.

Izvirni dopisi.

Iz Starega trga, 28. avgusta. V nedeljo 25. t. m. je sklical naš državni poslanec dr. Ferjančič svoje volilce, da bi nekoliko poročal o delovanji slovenskih poslancev v državnem zboru. Imel je dosti poslušalcev, ki so zvesto in pazljivo z mnogobrojnim odobravanjem poslušali celo uro trajajoči govor. Začel je g. poslanec točno ob 5 uri popoldne, in je govoril, da povemo ob kratkem, blizo tako-le: „Misel, katere me je vodila, da sem prišel poročat v Vaš kraj, je bila ta, da bi prišel v osebno dotiko s svojimi volilci, kajti to je poslančeva dolžnost, da nekoliko spozna svoje volilce in posluša njihove težnje. Poslanec se mora podučiti posebno o kmetskem stanu in njegovem stanji, katerega zastopa. Kmetstvo je na slabšem, vse gre rakovo pot, poslanec naj si ogleda te razmere, da bodé mogel na odločilnem mestu spregovoriti veljavno besedo o tem. Današ vse gre nazaj, slabe letine tarejo kmets, pridelki se ne morejo spraviti v denar, ker iz tujih krajev prvažajo pridelke v našo državo. Naj si li pomagamo s tem, da dac povikšamo na blago iz tujih krajev? To bi pa imelo slabe nasledke, da bi potem tudi iz naših pokrajin ne mogli izvažati blaga, kar kažejo skušnje, katere so napravile nekateré države. Kako naj bi se vendar pomagalo kmetskemu stanu? Že pred tremi leti se je stavilo vprašanje o tem in sklenila se je postava, ki določuje polajšavo davka po škodi. Ako je n. pr. pobila toča, naj se naznani škoda in nekoliko davka se mora odpisati. Tisto velja tudi, ako povodenj preplavi polje, kar se posebno dogaja v Vašem ložkem, cerkniškem in sploh v okrajih, katere zastopam ravno jaz. Dne 6. junija lanskega leta se je ta postava sklenila. Dosti se sicer s tem ni pridobilo, pa nekaj vendar, ker jasno je, da davka odpraviti ne moremo.

Govoriti hočem še o drugi postavi, namreč o postavi o kmetskih domovih. Ta pa se glasi: Ako gospodar umrje brez oporoke, se zemljišče ne sme razkosavati, ne smejo se dajati prevelike dote, kajti

umoril dva divja človeka, katere prebivata v nekem drugem gozdu“, pravi cesar Mejavec. Vže drugi dan gré krojač v tisti gozd, v katerem sta prebivala divjaka. Hodila pa sta se slednji dan hladit ob določeni uri pod neko smreko. Krojač je bil nanesel na tisto smreko mnogo debelega kamenja in je tiho čakal divjakov. Kar jo primahata divjaka pod smreko; nekaj se po divjaško pomenita, potem pa v senci zaspita. Mejavec je tolklo srce take glasno, da se je bilo bati, da bi se divjaka ne zbudila. Od strahu že ni mislil pričeti boja z divjakoma, ker zdelo se mu je nemogoče, premagati ju. Ali v tem trenutku pade z veje jeden kamen divjemu možu ravno na glavo. Mož poskoči in silno jezen zareži nad ženo, meneč, da ga je ona udarila; komaj ga je žena potolažila. Čez nekaj časa pa krojač sam zažene debel kamen na divjega moža in ga prav dobro zadene. Divji mož se postavi na noge in začne ženo pretepati, da je bilo krojača groza. Mislil je namreč divjak, da ga je žena hotela s kamnom umoriti. Pa tudi žena že vsa krvava, vračevala je možu dobro vsak udarec. Tako dolgo sta se topila, da sta oba skoraj na pol mrtva padla na tla. Krojač pomeče še ostalo kamenje nánju, spleza urno z drevesa in poseka divjakoma glavi. Ko je bil tako

srečno premagal divjaka, tekkel je, kar so ga nesle noge, k cesarju in je ondi na dolgo in široko pripovedoval, kako strašno se je bojeval, metal in tepel z divjakoma, kako ju je vendar slednjič premagal in umoril. „Rad“, dejal je, „bi bi živa pripeljal, ali bila sta nekoliko prehuda.“ Zdaj so krojača v cesarski hiši visoko spoštovali; da, cesar sam ga je tako čislal, da je moral Mejavec jesti pri cesarski mizi.

Še ena huda je čakala našega krojaškega junaka. Cesar se je bojeval z nekim kraljem; ta vojska pa je trajala že pet let in niso mogli zmagati ne cesarski vojaki, ne sovražniki. To vojsko je cesar izročil krojaču. „Če vojske srečno ne končaš, zgubiš glavo“, bile so besede cesarjeve. Čeravno je bilo krojaču tesno pri srcu, govoril je vendar vedno šaljivo in prevzetno. Prav po vojaško se obleče od glave do nog in sede na konja. Ali ker je bil vajen bolj šivanke in vatla, kakor konja, tresel se je na konju in omahoval in pri vsakem koraku se je bilo bati, da bo cepnil na tla. Zato ukaže, naj ga privežejo h konju. Na konja privezan jahal je Mejavec v boj. Ko je prijahal na neki grič, odkoder se je videla cela armada, prestrašil se je tako, da bi bil gotovo padel s konja, ko bi privezan ne bil. Rad

bi bil ustavil konja, toda ni mogel; konj je tekkel pod neljubo težo, da je bilo kaj. Že je mislil krojač, da je zgubljen. K sreči zagleda pri cesti leseno „znamenje“; za to se je mislil prijeti z obema rokama in tako ustaviti konja. Pa o joj! znamenje bilo je že trhleno — in se je odlomilo pri tleh. Krojač od samega strahu ni več vedel, kaj dela. Veliko leseno znamenje zadene na ramo in tako jaše v dolino, kjer je bila vojska. Mislil si je: umreti moram tako na vsak način, naj torej raje v boji umrjem. Toda glej čudo! Ko so sovražniki zagledali jezdeca s križem na rami, začeli so na ves glas kričati in upiti: „Gorjé nam, bežimo, bežimo, sam Bóg se vojskuje proti nam!“ Tako je bila vojska končana, in zadnja naloga, ki jo je bil cesar krojaču naložil, dobro izvršena. Z veliko častjo so vojaki spremili krojača pred cesarja. Cesar ga je z veseljem sprejel, in ker je bil mož-beseda, dal mu je za ženo svojo edino hčer in za doto izročil celo cesarstvo, kakor je bil obljubil. Mejavec je bil srečen v svojem novem stanu. Izvrstno je kraljeval v svojem cesarstvu. Vatel pa je dobro shranil; na njem je še zdaj zapisano: „Na mah trideset glav!“ Kdor ne véruje, pa naj gré vprašat.

prevelike dote so poguba zemljišča. Ako je zemljišče vredno 1000 gl. in se dá štirim po 200 gl., kako naj obstane potem peti, ki prevzame zemljišče? S to postavo bi bilo mogoče kmetijski stan popraviti, kar ga še ni propalo. Nasprotniki so se upirali, mi pa smo za njo glasovali, obveljala boče pa, če deželni zbori porečejo „da“.

Dalje naj še omenim postave o zboljševalnem zakladu. Pol milijona se vporablja v to, da se more kaka dežela ali občina zabraniti proti hudournikom, povodnji in drugim neizogodam. Polovica vseh stroškov se vzame iz tega zaklada, ako je tisti kraj reven. Ravno tukajšnji okraj porablja to lahko, da bi se obranil povodnji. —

Drugi zakon je novi zakon o davku na žganje. Le davek na žganje, ker ta povečuje dohodke državi in treznega gospodarja najmanj prizadene. Postava ta se je sklenila, da utesni žganjepitje, da nam rod ne propade telesno in gmotno. Glasovali smo za njo vsi dobrega srca (dobro!).

Postava proti pijančevanju je še v odboru, a stvar dobro napreduje. Na 500 prebivalcev bi smel le eden točiti. V dan pred praznikom od 5 ure zvečer do 5 ure naslednjega dne po prazniku bi krčme morale biti zaprte, ako ne, bi krčmar bil kaznovan (dobro!). Še tožiti bi ne mogel za dolžno „ceho“ (to je dobro!). Kdor bi bil 3krat kaznovan, nekaj časa nebi smel piti. Na kmetijski rod se opiramo, tega hočemo ukrepiti in glasovati za to postavo (dobro! dobro!).

Na vrsto pride zakon proti ponarejanju živeža. Postava ta bo zadevala vse, ne samo vina, in ne bo samo na papirju, ampak gledalo se bo na to, da se boče v resnici izvrševala. Preiskavalo se boče in gospodar bo moral sam povedati kako in kaj. Tudi to postavo bomo pozdravili (dobro!). —

Dalje če pogledamo železniško karto, vidimo, da je na Slovenskem najmanj železniških črt. Slovenci imamo najmanj železnic. Zato smo govorili o železnici Loka, Razdrto, Divača. Tako bi imela tudi država samostojno zvezo s Trstom, katere sedaj nima. Kako je železnica potrebna na Dolenjskem! Ljudstvo usiha, deviškega gozda je tam še v obilici, sploh bi se poživilo z železnico. Pa stroški so tako veliki; naša naloga je torej, da delujemo na to, da se država ozira na naše potrebe in dá podporo. —

Govoriti mi je še o novi vojni postavi, katere se je raztegnila sedaj do 42 leta. Mi smo zvesti državi, cesarju in če so vsi za to, mi Slovenci se sami ne moremo ustavljati (dobro!). Vsi se oborožujejo, strašna vojska bo enkrat nastala. Bismarck, nemški kancelar, je rekel, da vojska 71. in 72. leta je bila le igrača proti vojski, ki bo zdaj nastala. Gledé na strašne posledice moramo tedaj tudi mi gledati, da bomo trdni stali, da nas ne porušijo in poteptajo grozno sile (dobro!).

Gospod govornik sedaj precej obširno govori in povdarja § 19, o šolah na Koroškem, Štajerskem in s krepko besedo zatrjuje proti koncu: „Zahtevali bomo svoje pravice, odjenjali ne bomo nič (dobro!). Nasprotniki nas osobno žalijo, mi jih ne bomo psovali. Mi bomo stali z možato besedo, dokler nam ne bodo dovolili tega, kar zahtevamo. Očita se nam, da nismo dovolj odločni, toda neopravičeno. Mi bi lahko odločnejši bili, če bi nas bilo več. Mi moramo tem glasneje govoriti, čem manj nas je. Nimamo sicer veliko vspeha, to pa smo dosegli, da nas spoštujejo, nas uvažujejo in ne psujejo več „ta interesantni narodič“, da nas vsak imenuje, složno se posvetujemo in se ne ločimo v klerikalce in liberalce, kakor se je z neko silovitostjo zadnji čas pri deželnozbornih volitvah kazal pri nas ta razdor. Mi obsojamo to, kot tolmač svojih tovarišev govorim. Ne spominjal bi na to, ko bi ne mislil na državnozbornske volitve čez dve leti. Če bomo takrat v takem razporu volili kakor zdaj, kako boče potem?! Dva pojmeta na to, dva na drugo stran, vspeha pa — nobenega. (Istina, dobro!) Mi spoštujejmo duhovništvo, ker vidimo njih delovanje za narod, mi smo pa tudi liberalci, ker privoščimo vsakemu, kar za-se zahtevamo!! Obsodba naroda bo zadela tega, ki bo delal razpor.“ (Dobro, dobro!) Resnici na ljubo naj omenimo le še to, da so se nam zdeli možje vsi navdušeni in nekako zadovoljni po končani razpravi gospoda poslanca. —az—

Iz Prage, dne 28. avgusta. („Akademický čtenářský spolek“ — razpuščen.) Ni ga na Češkem društva, koje bi v meščanskih krogih brojilo toli bivših členov, kakor češko akademično bralno društvo. Zatorej vèst o njegovem uradnem razpu-

ščenji včeraj — budi veliko pozornost. Razpust povzročila je pismena poslanica, koje so odposlanci češkega študentstva izročili pariškemu študentstvu povodom mednarodnega shoda v Parizu in v koji izražajo pražki velikošolci svoje simpatije in ljubezen do Francoske: „Ljubimo, da, obožavamo Francijo, k nji gremo z navdušenjem in vzvišenim spoštovanjem.“

Škoda tega društva, ker minolost njegova v rodoljubnem in vednostnem oziru seza mnogo višje nego je to pri navadnem društvu. Vše pred štiridesetimi leti shajala se je v njem in imela svoje središče češka akademična omladina in krepila tu svoje rodoljubje. Življenje, koje je tu evelo še pred malo leti, ima marsikako lepo zaslugo za narodni razvoj. Marsikak odličan mož je tu dobil podlago k svojemu poznejšemu javnemu delovanju, in ta podlaga je bila običajno trdna. Vrstilo se je v njem tisoče in tisoče vrlih mož. Leta 1880 dospelo je društvo na vrhunec svojega procvitanja in čislanja in bilo je pri vsakem narodnem in družbinskem podjetju respektovano. Toda odborom ni bilo možno društvo vzdržati na tej stopinji. Mladi možje, koji so društvo vodili, niso vedno vedeli ohraniti čistega rodoljubja, da bi ne pala nanj senca pristranosti.

Vsak vpraša „kaj neki so učinili, zakrivili akademiki?“ Poslali so simpatično izjavo svojim francoskim sodrugom. Učinili so to, kar so nemška društva nasproti zamejnim Nemcem često izvajala in ni se jim bilo za to bati nemilih posledic. Pota političnih uradov so časih temna. V zadnjem času dogajajo se pri nas take zmešnjave gledé društvenih pravic, da se skoro ne vé, kje je meja postavnemu ali nepostavnemu delovanju društva. „Sokolu“ je bilo korporativno potovanje v Pariz prepovedano, nemškimi telovadcem v Monakovo pa dovoljeno. Med nemškimi visokošolci, kojih politično postopanje in rogoviljenje je dosta znano, in češkimi pač ne treba paralele. Enkrat se na obnebi reži mesec na vsa usta, drugikat se zopet trese lik trepetlika; danes ponočnjakom lepo sveti, v drugo je pusti tavati v temi.

Razpust akademičnega društva je nov dokaz našega ustavnega življenja; prizorov in slik imamo toliko, da bi si lahko ustvarili lepo galerijo. Minolost akademičnega društva ima povsodi v narodnih krogih nebrojno odločnih prijateljev, ki bodo vse strune napeli, da se prepreči gledé bodočnosti društva uradno to postopanje. To ni vprašanje kake stranke, to je vprašanje osebno narodnega značaja in kot tako smatra jo ves narod. — Sedanji starosta akademičnemu društvu je bil gosp. dr. K. Groš. Društvu je dano na voljo, da rekuruje tekem 60 dnij do ministerstva. Ko bi bil priziv odklonjen, društveno imenje pripade, razven raznih fondov, pražki občini. Odposlanstvo akademičnega društva podalo se je takoj včeraj k starosti pražkih mest, g. Šolcu, in podžupanu Kandertu, proseč ja podpore v svojem položaji, dalje je prosilo društvo oba predsednika čeških poslanskih klubov v državnem zboru, gosp. dr. Riegra in g. dr. Engla, da se na kompetentnem mestu ohrani to edino središče čeških visokošolcev v Pragi. Pokrovitelj društva bil je akademični senat češke univerze.

Izjava, in sicer spisana v francoščini in češčini od staroste Groša, poslana povodom otvorjenja Sorbonne v rekomandovanem pismu naravnost v Pariz, zaradi koje je bilo društvo razpuščenno, slóve nastopno:

„Bratje! Iz svoje srede pošiljamo k Vam tovariše, da Vam povedó, kako silne simpatije prošinjajo naše prsi, ljubljene bratje, k Vam, kot ponosu in nadeji velikega nositelja ideje ljubezni do domovine in svobode — k francoskemu narodu. Ljubimo, da obožujemo Francijo, k nji gremo z navdušenjem in svetim spoštovanjem; dvignila je v novem veku zmagonosno idejo svobode, za koje je v srednjem veku krvavel narod naš. Sinovi smo v sedanjosti malega naroda, toda stojimo na mogočnem podstavci velike minolosti in marni bodo naperi mnogih naših neprijateljev, trudečih se v naš pogin; povspeli se bomo zopet k svoji nekdanji slavi: porok nam je za to lastna zavednost in pa ona navdušenost, s koje nam korakate naprej, vi sinovi velikega francoskega naroda. Vam je vže prisvetila luč svobode, koje žar pada na ves olikani svet, in prešinjani in razsvetljeni to lučjo se hočemo povznesti k onim idejalom, koje ste Vi dosegli. Vsprejmite torej sodruge naše kot poslance, izvestujoče Vam naše občudovanje in naše brezmejno spoštovanje. Od

odbora Akademičnega bralnega društva v Pragi v 2. dan avgusta 1889. l.

Od Koderje, 27. avgusta. (Verska šola in Slovenci.) Konservativna stranka zahteva versko šolo, ki obsega tri točke:

1. Naj bodo na ljudskih šolah učitelji istega veroizpovedanja, kakor učenci; torej naj katoliške učence podučujejo katoliški učitelji, protestantske pa protestantski, židovske učence pa židovski. — S tem hočemo zabraniti in preprečiti, da ne bi učitelji žalili verskega čuta in izpodkopavali verskega prepričanja svojih učencev niti z besedo, niti z dejanjem. Mi ne moremo in ne smemo odobravati tega, da n. pr. židovski učitelji podučujejo katoliške otroke. S to točko se bodo zlagali vsi krščanski učitelji, katerim se ne boče potem treba bati konkurencije židovskih učiteljev.

2. Naj se pri pouku svetnih predmetov nič ne uči, kar bi bilo verskim ukom nasproti. Ta točka se nam dozdeva jasna, in stariši otrok bodo z nami vred zahtevali, da se vera njihovih otrok ne moti po drugih naukih.

3. Iz tega izvira tretja točka naše zahteve, da gre duhovski gosposki sonadzorstvo pri ljudski šoli, in to sonadzorstvo gleda naj na to, kako se druga točka izvršuje, in oziroma naj se tudi ozira na zadržanje učitelja, ki naj ne le z besedo, ampak še več z vzgledom učence vzgojuje.

Mi ne skračujemo šolskega smotra, ker vémo, da veča je moč, vendar ne moremo odobravati sedanjega mučenja in preobkladanja učencev z mnogimi in obilnimi predmeti, vsled katerega na umu pešajo in na telesu hirajo, ker imamo pred očmi besede, da je najbolje „mens sana in corpore sano.“

Ob enem priznamo, da se v novi šoli veliko več uči, kakor v prejšnji, vendar pa naglašamo, da se zdaj preveč vzgoja in blaženje srca vznemarja, ker je blaženje srca in vzgoja trdnih značajev glavni pogoj za časno in večno srečo zemljana. Torej zahtevamo, da se veliko več stori zanaprej v tej zadevi.

„Slovenski Narod“ v št. 174 se protivi verski šoli v občé in še posebno proti Liechtensteinovemu predlogu.

On noče šole prepustiti deželnim zborom, ker bi nekateri izmed njih še bolj Slovence pritiskali, kakor do sedaj. O tem nočemo soditi, le to trdimo, da vlade ni volja, šole prepustiti deželnim zborom.

„Slovenski Narod“ noče, da se skrči šolski smoter; tudi mi smo prijatelji vede in učenosti, vendar pa nočemo, da bi mladina vsled preobilnega učenja hirala na duši in telesu, temveč želimo, da se otroci najpotrebnejših predmetov dobro nauče.

„Slovenski Narod“ hvali narodne duhovnike madjarske, katerim se pripisuje napredek v ondotnih konfesionalnih šolah; a slovenski duhovščini noče dati vpliva v šoli, ker mu ni dosti narodna (?!).

Mi privoščimo „Narodu“ to veselje. Zdi se nam, da „Narod“ sam sebi tega ni verjel, kar je pisal. Zanimiva je pa kritika graške „Tagespost“ št. 212, ki piše takó: „Slovenci zoper Liechtensteinov predlog. „Slovenski Narod“ ima liberalne obidljeje. Izjavlja se zoper Liechtensteinov načrt ter pravi: Nobeden slovenski rodoljub se ne sme potezati za ta predlog. Dobro je, če se članek „Slovenskega Naroda“ ne bo smatral resnim; takó imenovani Mladoslavenci so že dostikrat rabili liberalne fraze, v resnih trenutkih so bili pa vendar vedno zvesti bojovníki duhovščine, kajti pomoči duhovnikov ne morejo v boji zoper nemštvo pogrešati.“ Takó graški list. Zoper versko šolo se bojujejo tudi Mladochihi, vsi liberalni Nemci in židovi; mi nimamo vzroka, da bi „Slovenski Narod“ zavidal za to židovsko družbo.

Dnevne novice.

(Odigrana komedija.) Pod tem naslovom piše zadnja „Naša Sloga“: „V zadnji številki smo omenili, da je prvak talijanske stranke dr. Amoro so odložil mandat za isterski deželni zbor. Med vrstami tržaških listov čitamo, da se je odločil za ta korak vsled razdora med njim in nekaterimi bivšimi njegovimi tovariši. Naši čitatelji vedó, kdo je dr. Amoro so. Večjega in nevarnejšega narodnega protivnika nimamo v Istri. S tega stališča bi se morali veseliti njegovega odstopa s političnega polja. A sodimo, da se igra le komedija, kakor tedaj, ko se je pokojni Vidulich zahvalil na predsedniški časti. Ker so se mu protivili bivši somišljeniki, hotel jih je prestrašiti in odložil mandat, kakor dete igračo, ki

noče več stati na lesenih nogah. Pričakujemo, da se bodo bratje pomirili in da bode dr. Amoroso kot „triumfator“ stopil v dvorano sv. Frančiška v Poreču. — Ko smo pred osmimi dnevi napisali te vrstice, nismo hoteli biti proroki, a naše besede so se izpolnile. Dr. Amoroso je na veselje „Izraela“ preklical svojo odpoved. Znani nam niso razlogi, a gotovo je, da je počil jeden obroček, ki vežejo talijanske zastopnike in njihove najboljše pristaše. Kako je na novo ta obroček skrpan in kako dolgo bode držal, to nam je vse jedno, ker vedno bode stal v prvi vrsti, kadar bode trebalo dati Hrvatom in Slovincem v Istri nov „colpo di grazia“. A v tem je dr. Amoroso najboljši veščak, ki je tudi izvan deželnega zbora pokazal svojo izurjenost. Dr. Amoroso je član isterskega deželnega zbora od prvega zasedanja. Od početka do danes je igral najvažnejšo vlogo v zboru in deželnem odboru. Pokojni Vidulich je predstavljal deželnozbornsko večino kot vodja jedino nasproti vnanjemu svetu, ker v istini je bil dr. Amoroso vedno in povsod duša deželnozbornske večine in njenega delovanja. Kot tak je obračal delovanje večine jedino na korist talijanskega in na propast slovanskega prebivalstva v Istri. Brezobzirno je udrihal po protivnikih, ne gledé na to, je li pravo in Bogu drago. Dr. Amoroso si je postavil tak spomenik med nami, da ga zob časa ne bode zrušil. Njegovi zloglasni „colpi di grazia“ bodo odmevali po naših brdih in dolinah še tedaj, ko bode že davno položil račune Onemu, ki ne vpraša za mnenje večine ne manjšine. A ravno to pristransko postopanje dr. Amorosa proti Slovanom povzdignilo ga je med njegovimi pristaši na prvo mesto. Dokler bode on gibal z malim prstom in bode njegov glas odločilen v Poreču in Trstu, brez vspeha se bodo isterski Slovani borili za svoje pravice. Tako sodijo o njem člani večine, ki se mu slepo pokoré. Odigran je torej prvi del komedije brez vzdihov in solz, a glavni junak bode stopil slavodobitno v dvorano deželnega zbora in množica mu bode ploskala. Govorili in pisali bodo, da je mnogo žrtvoval svoji stranki, ker je preklical svojo odpoved, a mi bi želeli, da bi še jedno „veliko“ žrtev položil na altar domovine, t. j., da bi se odpovedal ravnateljstvu deželne banke v Poreču in se dal voliti deželnim glavarjem, da nas kot tak more popolnoma osrečiti.“

(Mestni zbor ljubljanski) je imenoval g. Slavka Deva v Novem mestu začasnim pomožnim referentom, ki bode opravljal tudi posle policijskega komisarja.

(Porotne obravnave) pri tukajšnjem deželnem kot porotnem sodišči se bodo pričele prihodnji ponedeljek dné 2. t. m. in trajale štiri dni.

(Odkritje spomenika) pokojnemu Lovru Žvab u se bode vršilo v nedeljo dne 15. septembra na pokopališču v Dutovljah.

(Izlet v Divačo.) Prihodnjo nedeljo priredi tukajšnji „Sokol“ izlet v Divačo, kjer si bodo ogledali s 1500 svečami razsvetljeno jamo. Popoldne bode ljudska veselica na vrtu g. Obrsnela. Izleta se bode vdeležilo več pevskih društev iz Primorja in s Kranjskega.

(V Brezicah) so izvoljeni v mestni odbor gg.: Dr. Srebrne, Pavel Haider, And. Levak, Jak. Lasnik in Delcott. „D. W.“ pravi, da so ti gospodje le za silo, ker jej menda niso všeč.

(Premovanje goveje živine v Bledu) je bilo dne 24. t. m. Akoravno je zelo deževalo, vendar so živinorejci prignali veliko lepe živine. Premije za biko so dobili: J. Wucherer iz Lesec 40 gld., J. Šarl iz Kuplenika 30 gl., Adolf Muhr iz Bleda 30 gl., Fr. Legat iz Lesec 25 gl., Jos. Mulej iz Sela 25 gld., Jos. Slivnik iz Bleda 20 gl., And. Klinar iz Rovt 20 gl. in And. Poljanec iz Rečice 20 gl. Za telice: R. Schrey je dobil prvo premijo, pa jo je prepustil kmečkemu živinorejcu, Fr. Legat iz Lesec 25 gld., Miha Noč iz Javornika 20, J. Mallner iz Želeč 20, T. Prešern iz Lesec 15 in Fl. Rikel iz Dol. Gorjan 10 gl. Za krave: Prvi premiji sta dobila J. Wucherer in Iv. Legat iz Lesec, a nista sprejela; R. Schrey iz Zagorice 30 gl., Seb. Žvan iz Dol. Gorjan 25 gl., J. Mallner iz Želeč 20 gl., M. Žvab iz Javornika 15 gld., Jos. Tonejec z Bele 15 gl. Gg. J. Mallner, Ad. Muhr in R. Schrey so odstopili svoje premije kmet. podružnici v Bledu.

(Konjska dirka) bode dné 8. septembra popoldne na Cvenu pri Ljutomeru. Daril je 11.

(Zdravilo proti kačjemu strupu.) Tajnik jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu

g. dr. B. Šulek je dobil od fotografa g. K. Žagarja v Prezidu rastlino, ki je dobro zdravilo proti kačjemu strupu. Ta rastlina je „Agrimonia Eupatoria“, katero v Istri imenujejo „kačji otrov.“ Poraba rastline je jako priprosta. Treba je nekaj peres te rastline opariti na žrjavici ter je položiti na pičeno in oteklo mesto. Čez eno ali dve uri preide oteklina. Zdravniki v Zagrebu bodo preiskali rastlinske snovi.

(V Podčetrtku) so vsi udje kraj. šol. sveta odložili svoja mesta, ker je načelnik J. Schober luteranec. Očitajo mu, da je pri volitvi kupoval glasove.

(Iz tržaške škofije.) G. Planinšek, kurat v Marezigah, pojde za župnika v Auber; na njegovo mesto pride g. Alek. Gašperšič, kapelan v Rojanu; v Rojan pride novomašnik g. Počivalnik. Kot prefekt v škofijskem zavodu in vikar pri av. Justu je imenovan g. Josip Bottegaro. Novomašnik g. Marchio pride v Koper, novomašnik g. Vascotto v Umag, novomašnik g. Klofanda v Moščenice na mesto g. Stembergerja, ki je premeščen v Lovran. Novomašnik g. Vanik pride v Žminj, novomašnik g. Uleigrai k sv. Antonu v Trstu.

(Ormoška čitalnica) bode priredila veselico dne 8. septembra v svojih prostorih. Vspored: „V Ljubljano jo dajmo“, izvirna veseloigra v 3 dejanjih in potem petje. Začetek ob 1/2 7. uri zvečer; vstopnina 30 kr. za osebo.

Raznoterosti.

— Pisateljske nagrade v Rusiji. Ruski listi so objavili zanimive podatke o nagradah pisateljev. Tako je Turgenjev malo pred smrtjo prodal svoja dela za 90.000 rubljev. Ščedrinu je ponudil moskovski knjigar Dumnov 60.000 rubljev. Gogol je dobil 60.000 rubljev. Puškin 35.000, Žukovskij 5000, Krilov 14.000, Nekrasov 25.000, Gončarov 35.000, Ostrovskij 10.000 (za jedno izdanje), Grigorovič 5000, Aksakov 3000 (za jedno izdanje), Mey 1000. Gleb Uspenskij je nedavno prodal svoja dela za 25.000 rubljev. V enem letu je bilo njegovih del prodanih 10.000 izvodov. Največje cene imajo učne knjige. Tako je knjigar Polubojarinov plačal pisatelju Jevtuševskemu za računico 50.000 rubljev.

— Neverojetno. Član Kap-parlamenta je rekel v govoru o nemirih na meji: „Nevarnost na vzhodni meji je bila tako velika, da smo jaz in drugi naseljenci večkrat zjutraj zapustili mirna bivališča, svoje srečne žene in nedolžne otroke, a zvečer našli svoje pogorele hiše, svoje žene kot vdove in svoje otroke kot sirote brez očetov.“

— Pri vojaškem naboru. Častnik: „Ti si dober; znaš pisati?“ — Novinec: „Znam.“ — Častnik: „In brat?“ — Novinec: „O, brat pa ne.“ — Častnik: „Kako je to, da znaš pisati, brat pa ne?“ — Novinec: „Jaz sem se učil, moj brat pa ne.“

Telegrami.

Dunaj, 30. avgusta. Uradno se objavlja: Cesar je veliki križ Franc. Jožefovega reda poslaniku v Belemgradu, Thoemmel-ju, viteški križ Leopoldovega reda pa vojaškemu pooblaščenemu v Berlinu, Steiningerju, podelil. Umirovljen je z naslovom in značajem podadmirala contreadmiral Manfroni ter se mu je ob enem podelil viteški križ Leopoldovega reda.

Sofija, 29. avgusta. Grški škof v Varni je dobil poziv, da mora v treh dneh zapustiti Bolgarijo, sicer ga bodo iztirali. Povod temu je bilo ščuvanje škofovo pri volitvi cerkvenega odbora.

Kodanj, 29. avgusta. Car in carica stades došla; na kolodvoru ju je sprejela kraljevska družina; potem sta odpotovala v Fredensborg.

London, 30. avgusta. „Standard“ poroča iz Shanghai-a: Vsled povodenj je v severnem Kitaji in Japanu najmanj 5000 oseb utonilo.

London, 30. avgusta. Glavni odbor ladijetesarskih štrajkovcev je z manifestom delavce vseh londonskih tovarn pozval, naj se v ponedeljek pridružijo štrajku, ko bi ladijetesarska družba do sobote popolnoma ne dovolila tirjatev.

Umrli so:

27. avgusta. Matevž Kreč, deželnega odbora tajnik, 60 let, Igriske ulice št. 2, spridenje jeter. — Ivan Kordelič, ševjarjev sin, 3 1/2 meseca, Črna vas št. 51, božjast.

V bolnišnici:

27. avgusta. Jurij Janežič, gostač, 74 let, pneumonia.

Tujci.

28. avgusta.

Pri **Mattcu**: Mittler, Singer, Petrič, vitez Asehbah, e. kr. pristav in Abramovic, nadzornik, z Dunaja. — Holler, e. kr. major, iz Gorice.

Pri **Stona**: Beer, Klug, Strassaker, Stern in Milhofer z Dunaja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
29.	7. u. zjut.	743.0	8.2	sl. sever	jasno	0.00
	3. u. pop.	741.5	20.6	sl. svzh.	del. oblak.	
	9. u. zveč.	741.7	14.8	sl. szap.	del. oblak.	
Srednja temperatura 14.5° za 2.9° pod normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

30. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 40 kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16% "	84 " 40 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 80 "
Papirna renta, davka prosta	99 " 45 "
Akcije avstr.-ogerske banke	907 " "
Kreditne akcije	303 " 50 "
London	119 " 35 "
Srebro	" " "
Francoski napoleond.	9 " 47 "
Cesarski cekini	5 " 62 "
Nemške marke	58 " 25 "

BILJETI od LJUBLJANE v PARIZ in nazaj po 48 gld. in više se dobivajo v prodajalnici vožnih listov Jos. Paulin-a v Ljubljani, Marijin trg št. 1. — Odhod vsak petek zvečer. Visuma potnih legitimacij ni potreba. (3-1)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Frančiškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupec so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Blehbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (14)

Cenike na zahtevanje.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Katoliška Tiskarna

prilporeča raznovrstne vizitnice po nizki ceni.

Vrelec „Carinthia“, alkalična kiselica,

nahajajoča se poleg gradú Hagenegg na Koroškem, odlična krepčilna pijača, katera se zlasti radi močne vsebine lithija (Lithion) priporoča kot zdravilo proti boleznim v ledjih in v mehurji, ker jih večinoma prepreči ali celó odstrani itd.

Glavna zaloga je v Železni kapli (Eisenkappel) na Koroškem, od tod se (pošta v Kapli) razpošilja ta kiselica v svet; za Kranjsko in Istro zalaga gosp. Miha Kastner v Ljubljani. (20)